

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI

HARRAN ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

39.
SAYI

YIL: 23 OCAK - HAZİRAN 2018
ŞANLIURFA

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI

**HARRAN ÜNİVERSİTESİ
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

Harran University Journal of Theology Faculty

جامعة الحaran مجلة كلية الإلهيات

YIL: 23 SAYI: 39 OCAK - HAZİRAN 2018 ŞANLIURFA

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

Altı ayda bir yayımlanan akademik hakemli bir dergidir.

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi

Harran University Journal of Theology Faculty

جامعة الحaran مجلة كلية الإلهيات

ISSN: 1303-2054 **e-ISSN:** 2564-7741

Sahibi / Owner

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına Dekan

Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ

Yazı İşleri Müdürü/ Responsible Manager

Arş. Gör. Selim YILMAZ

Editör / Managing Editor

Dr. Öğr. Üyesi Ömer SABUNCU

Alan Editörleri / Field Editors

Arş. Gör. Selim YILMAZ

Arş. Gör. Mahmut SABUNCU

Arş. Gör. Havva İslâm ÇELİK

Yayın Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ

Prof. Dr. Dr. Kasım ŞULUL

Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN

Doç. Dr. Mahmut ÖZTÜRK

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KARTAL

Dr. Öğr. Üyesi Fatma ÇAKMAK

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin KURT

Dr. Öğr. Üyesi Ömer SABUNCU

Dr. Öğr. Üyesi Adnan MAMO

Arş. Gör. Selim YILMAZ

Arş. Gör. Mahmut SABUNCU

Arş. Gör. Havva İslâm ÇELİK

Adres / Address

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Osmanbey Kampüsü / Şanlıurfa

hruilahiyatfakultesidergisi@gmail.com

<http://dergipark.gov.tr/harranilahiyatdersgi>

Tel: 0 414 3183454 Faks: 0 414 3183720

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Âdem APAK, Uludağ Ü. İslâm Tarihi	Prof. Dr. Mehmet BAYYİĞİT Selçuk Ü. Din Sosyolojisi
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN İstanbul Ü. İslâm Tarihi	Prof. Dr. Musa Kazım YILMAZ Harran Ü. Tefsir
Prof. Dr. Ahmet GÖKBEL Cumhuriyet Ü. Dinler Tarihi	Prof. Dr. Musa YILDIZ Gazi Ü. Arap Dili Eğitimi
Prof. Dr. Ahmet YILMAZ Selçuk Ü. İslâm Tarihi ve S.	Prof. Dr. Osman GÜNER Ondokuz Mayıs Ü. Hadis
Prof. Dr. Ali BAKKAL Akdeniz Ü. İslâm Hukuku	Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ Selçuk Ü. Kelâm
Prof. Dr. Ali Osman ATEŞ Çukurova Ü. Hadis	Prof. Dr. Recai DOĞAN Ankara Ü. Din Eğitimi
Prof. Dr. Ali YILMAZ Ankara Ü. Türk İslâm Edebiyatı	Prof. Dr. Suat CEBEÇİ Sakarya Ü. Din Eğitimi
Prof. Dr. Baki ADAM Ankara Ü. Dinler Tarihi	Prof. Dr. Süleyman TOPRAK Selçuk Ü. Kelam
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM Cumhuriyet Ü. Hadis	Prof. Dr. Şamil DAĞCI Ankara Ü. İslâm Hukuku
Prof. Dr. Ethem CEBECİOĞLU Ankara Ü. Tasavvuf	Prof. Dr. Turan KOÇ Sabahaddin Zaim Ü.Din. Fel.
Prof. Dr. Hikmet AKDEMİR Harran Ü.Tefsir	Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN Harran Ü. Hadis
Prof. Dr. Hasan ONAT Ankara Ü. İslâm Mez. Tarihi	Prof. Dr. Ziya KAZICI Sabahattin. Zaim. Ü. İs.Tarih
Prof. Dr. Hüsamettin ERDEM N.E.Ü. Din Felsefesi	Prof. Dr. Selçuk COŞKUN Atatürk Ü. Hadis
Prof. Dr. Hüseyin PEKER 19 Mayıs Ü. Din Psikolojisi	Prof. Dr. Nevzat TARTI Yüzüncü Yıl Ü. Hadis
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN Dicle Ü. Kelam	Prof. Dr. Mustafa EKİNCİ Harran Ü. İslâm Mez. Tarihi
Prof. Dr. İdris ŞENGÜL Ankara Ü. Tefsir	Doç. Dr. Atilla YARGICI Harran. Ü. Tefsir
Prof. Dr. İlhan KUTLUER Marmara Ü. İslâm Felsefesi	Doç. Dr. Müfit SARUHAN Ankara Ü. İslâm Felsefesi
Prof. Dr. M. Ali BÜYÜKKARA Marmara Ü. İsl., Mez. T.	Doç. Dr. Mehmet KATAR Ankara Ü. Dinler Tarihi
Prof. Dr. Mehmet AKKUŞ Ankara Ü. Türk İslâm Edb	Dr. Öğr. Üyesi Mahmoud Misri FSMÜ Hadis

Baskı

SONCAĞ MATBAACILIK LTD. ŞTİ.

İstanbul Cad İstanbul Carsisi No:48/48-49

İskitler, 06070 Ankara, 90 (312) 341 36 67

uzun@uzundijital.com

Dergimizin yer aldığı indeks ve platformlar:

İSAM İlahiyat Makaleleri Veri Tabanı / ISAM Articles on Theology Database (Başlangıç /S. Date: 1995) / (Kabul / Accepted: 25.03.2010.)

SOBIAD: Sosyal Bilimler Atıf Dizini (Kabul /Accepted: 01.03.2017).

Google Scholar: Harran İlahiyat Dergi (Başlangıç/ S. Date :14.07.2017).

ERIH PLUS: The European Reference Index for the Humanities and the Social Science (Kabul/ Accepted: 21.10.2017).

ARAŞTIRMAX Scientific Publication Index (Kabul / Accepted: 13.12.2017).

Miar: Information Matrix for the Analysis of Journals (Kabul /Accepted: 18.02.2018).

OpenAIRE: (Kabul /Accepted: 07.04.2018).

İÇİNDEKİLER

Hz. Peygamber'in Bilim ve Teknolojiyi Teşvik Eden Uygulamaları / The Prophet's Encouraging Applications in Science And Technology	1
Prof. Dr. Ali Bakkal	
Basra ve Kufe Dil Ekollerinin Nahiv İhtilaflarında İillet / The Role Of The İlla In The Controversies Of Nahiv Of Basra And Kufe Language Schools	21
Arş. Gör. Hasan Basri MERT	
İdealist Filozof Josiah Royce'a Göre Felsefenin Dinî Yönü / Religious Aspect Of Philosophy According To Idealist Philosopher Josiah Royce	57
Doç. Dr. Mehmet DEMİRTAŞ	
Taharrî, Tahkîk, Tesebbüt Kavramları ve Sahâbe Dönemindeki Uygulamaları / In Early Term (The Companions Of Mohammad), The Concepts Of Taharri (Searching Hadith), Tahkik And Tesebbüt (Investigation Hadith) And Their Practices	69
Doç. Dr. Abdullah YILDIZ	
Cibrîl Hadisinde Geçen Kiyâmet Alâmetlerinin Yeniden Değerlendirilmesi / Reconsideration Of The Signs Of The Qiyamah In Cibril Hadith	119
Dr. Öğr. Üyesi Fehmi Soğukoğlu	
Hz. Ömer Dönemi Kurumsallaşma Faaliyetleri / Initiatives Of Institutionalization During Omar's Caliphate	135
Dr. Öğr. Üyesi Ömer SABUNCU	
'Uyûnû'l-Eser Yazarı İbn Seyyidînnâs'a Göre Vâkıdî'nin Güvenilirliği / Reliability Of Vakidi According To Ibn Seyyidînnas Writer Of 'Uyûnû'l-Eser	155
Dr. Abdurrahim Arslan	
Kastallânî'nin Mütevâtır Kırâatlere Yönelik Eleştirilere Yaklaşımı / The Approach Of Qastallânî To The Criticism Of Mutawâtır Qirâ'âts (Recitations)	171
Dr. Öğr. Gör. Ahmet KÜTÜKOĞLU	
Lafızları Benzer İki Ayetteki Terkibin Genel Kabule Muhalif Yorumlamanın Değerlendirmesi / Analyzing A Dissident Commentary To The General Acceptance About A Concept In Two Similar Verses	211
Dr. Öğr. Üyesi Bayram AYHAN	

EDİTÖRDEN

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi'nin 39. sayısını önceden belirlenen yayın tarihi olan 15 Haziran 2018 tarihinde ilim dünyasının istifadesine sunmuş bulunuyoruz. Dergimizin 37. Sayısında başlayan yenilenme ve nitelik olarak üst bir dereceye çıkma çabası bu sayımız hazırlanırken titizlikle göz önünde bulunduruldu. Buna binaen, katıldığımız ve çok verimli geçen İlahiyat Dergileri Alan Editörleri Çalıştayı'nda alınan kararla oluşturulan İsnad Atif Sistemi (<http://www.isnadsistemi.org/>) bu sayı ile birlikte dergimiz tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Araştırmacılar tarafından dergimize gönderilen makalelerin bu sisteme uygun olarak hazırlanıp hazırlanmadığı Editör Kurulumuz tarafından titizlikle incelenmiştir.

Daha önce Ulakbim TR Dizin'e başvurusu yapılan ve izlenme sürecine alınan dergimiz bu süreç içerisinde diğer bazı indekslerde de taranmaya başlanmıştır. Örneğin, ERIH PLUS, Arastirmax, MIAR, OpenAIRE gibi indeksler dergimizi taramaya başlamıştır. Bunun yanında, diğer birtakım indekslere de başvurumuz tamamlanmış olup izlenme süreci devam etmektedir.

Bu sayımızda 9 araştırma makalesi bulunmaktadır. Arap Dili ve Belagati, Hadis, İslâm Tarihi, Felsefe, Kelam, Tefsir ve Kiraat alanlarındaki bu makalelerin yazarlarına teşekkür ederiz. Ayrıca makalelerin değerlendirme sürecinde katkıları bulunan sayı hakemlerine de müteşekkiriz.

15 Aralık 2018'de yayınlanacak olan dergimizin 40. Sayısı için araştırmacıların özgün ve derinlikli çalışmalarını bekliyoruz. Fikirleri ve tecrübeyle dergimize önemli katkılar sunan Cumhuriyet İlahiyat Dergisi Editörü Sayın Dr. Öğr. Üyesi Abdullah DEMİR'e; Dergimize yoğun mesai harcayan alan editörlerimize ve destegini esirgemeyen Dekanımız Sayın Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ'e buradan teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle.

Dr. Öğr. Üyesi Ömer SABUNCU